

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2025

Rok akademicki 2024/2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Endoskopia
Kod przedmiotu*	ZPP –End
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Medycznych UR
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Nauk o Zdrowiu, Zakład Pielęgniarstwa i Zdrowia Publicznego
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Poziom studiów	Studia II stopnia
Profil	praktyczny
Forma studiów	niestacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok II, semestr III
Rodzaj przedmiotu	B. Zaawansowana praktyka pielęgniarska
Język wykładowy	Polski
Koordinator	Mgr Joanna Żwan - Dubiel
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Wykłady/s - Mgr Joanna Żwan – Dubiel, Ćwiczenia - Mgr Joanna Żwan – Dubiel, Praktyki zawodowe – osoby spełniające kryteria kształcenia praktycznego na UR

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykład	Ćw.		Konwersatorium	Lab.		Seminarium	ZP			Praktyki	Inne (np. samokształcenie)	Liczba pkt. ECTS
		audytorijne	laboratoryjne		laboratorium	Laboratorium CSM		Praktyczne	Zajęcia CSM	Zajęcia			
III	15		10								40		4

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

1. Treści z zakresu nauk podstawowych realizowanych na studiach I stopnia, w tym:
  - anatomia i fizjologia (budowa i funkcjonowanie poszczególnych układów i narządów),
  - patologia (przyczyny, mechanizmy powstawania i rozwoju zaburzeń chorobowych, a także ich skutki),
  - radiologia (znajomość metod i zasad diagnozowania obrazowego, z wykorzystaniem promieniowania rentgenowskiego, pola magnetycznego i ultradźwięków)
2. Treści z zakresu podstaw opieki pielęgniarskiej, realizowanych na studiach I stopnia, w tym:
  - podstaw pielęgniarstwa (identyfikacja pojęć z zakresu pielęgniarstwa, rozumienie funkcji zawodowych pielęgniarki, rozpoznawanie potrzeb zdrowotnych pacjentów, rozumienie procesu pielęgnowania, jako metody pracy pielęgniarki),
  - badań fizykalnych (umiejętność przeprowadzenie kompleksowego badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta, adekwatnie do jego wieku, jako element gromadzenia informacji o stanie zdrowia podopiecznego),
3. Treści nauk z zakresu opieki specjalistycznej, realizowane na studiach I stopnia, w tym choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne, chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne, pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne, anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia, pielęgniarstwo opieki długoterminowej, neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne, geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne, opieka paliatywna (znajomość etiopatogenezy, objawów klinicznych, przebiegu, zasad diagnostyki, leczenia, rokowania, następstw i zasad opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach)

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	<p>Przygotowanie studenta do interpretowania i rozumienia wiedzy dotyczącej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • specyfiki diagnostyki obrazowej z wykorzystaniem endoskopii „giętkiej i twardej” - wskazań, techniki wykonania oraz przygotowania pacjenta do obrazowania w zakresie przewodu pokarmowego, dróg oddechowych, urologii, ginekologii, laryngologii, anestezjologii i ortopedii, • zasad i metod leczenia z wykorzystaniem technik endoskopowych • rozpoznawania powikłań prowadzonej diagnostyki lub terapii z wykorzystaniem technik endoskopowych • zadań pielęgniarki w opiece nad pacjentem poddanym procesowi
----	---

	diagnostycznemu lub/ i terapeutycznemu z wykorzystaniem technik endoskopowych
C2	<p>Przygotowanie studenta, w zakresie umiejętności, do profesjonalnej realizacji zadań wobec pacjenta poddanego endoskopii diagnostycznej i/lub terapeutycznej, planowania, realizowania i oceniania podejmowanych działań na rzecz podopiecznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie merytoryczne i praktyczne do samodzielnego, adekwatnie do posiadanych kompetencji zawodowych, wykonywania czynności zawodowych w pracowni endoskopowej, • przygotowanie do gromadzenia potrzebnych informacji, dotyczących indywidualnej opieki nad pacjentem przed i po wykonanych endoskopiach, przetwarzania ich i wnioskowania oraz aktywnego uczestnictwa w dyskusji, z adekwatnym argumentowaniem wyrażonych opinii i prezentowaniem ich na forum grupy, • przygotowanie merytoryczne i praktyczne do samodzielnego wykonywania zadań niezbędnych dla zapewnienia profesjonalnej opieki pielęgniarskiej nad pacjentem przed i po endoskopiach oraz współpracy w interdyscyplinarnym zespole terapeutycznym, • przygotowanie do merytoryczne i praktyczne do samodzielnego prowadzenia dokumentacji medycznej w pracowni endoskopowej
C3	Uwrażliwienie studenta na profesjonalne wykonywanie czynności zawodowych w pracowni endoskopowej oraz na minimalizowanie ryzyka ewentualnych powikłań, związanych z endoskopią.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
Absolwent zna i rozumie:		
EK_01	Organizację i funkcjonowanie pracowni endoskopowej oraz zasady wykonywania procedur endoskopowych.	B.W8.
EK_02	Diagnostyczne i terapeutyczne możliwości endoskopii w zakresie przewodu pokarmowego, dróg oddechowych, urologii, ginekologii, laryngologii, anestezjologii i ortopedii.	B.W9.
EK_03	Zasady prowadzenia dokumentacji medycznej obowiązujące w pracowni endoskopowej.	B.W10.
Absolwent potrafi:		
EK_04	Uczyć pacjenta i jego rodzinę postępowania przed planowanym i po wykonanym procesie diagnostyki i terapii endoskopowej.	B.U8.
EK_05	Współuczestniczyć w procesie diagnostyki i terapii endoskopowej.	B.U9.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

EK_o6	Prowadzić dokumentację medyczną w pracowni endoskopowej.	B.U10.
Student jest gotów do:		
EK_o7	Dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników z poszanowaniem różnic światopoglądowych i kulturowych;	K.01.
EK_o8	Do ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne.	K.05.

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Organizacja i funkcjonowanie pracowni endoskopowej.
Charakterystyka czynników narażenia zawodowego występujących w pracowni endoskopowej. Przepisy prawne dotyczące ochrony zdrowia personelu pracowni endoskopowej.
Cel i rodzaje badań oraz zabiegów endoskopowych.
Wskazania i przeciwwskazania do badań i terapii z wykorzystaniem technik endoskopowych.
Diagnostyka i endoskopowa terapia przewodu pokarmowego oraz dróg oddechowych.
Zastosowanie endoskopii w innych dziedzinach medycyny: urologii, ginekologii, laryngologii, anestezjologii i ortopedii.
Zasady i metody przygotowania pacjenta do badań i zabiegów laparoskopowych, z uwzględnieniem stanu pacjenta oraz celu, rodzaju i zakresu endoskopii.
Zasady i sposoby pobierania materiału w trakcie badań endoskopowych.
Powikłania badań i zabiegów laparoskopowych.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

ĆWICZENIA
Specyfika opieki pielęgniarskiej w poszczególnych badaniach i zabiegach endoskopowych.
Ukierunkowany wywiad pielęgniarski w zależności od rodzaju i zakresu planowanej endoskopii. Wsparcie psychiczne pacjenta.
Standardy postępowania pielęgniarskiego dotyczące przygotowania pacjenta do badań i zabiegów endoskopowych. Opieka nad pacjentem przed planowaną interwencją endoskopową.
Standardy opieki pielęgniarskiej nad pacjentem po endoskopii. Zindywidualizowana opieka pielęgniarska nad pacjentem po różnych badaniach i zabiegach endoskopowych.
Najczęstsze problemy pielęgnacyjne pacjenta po endoskopiach.
Zasady dokumentowania podejmowanych działań i opieki przed, w trakcie i po badaniach, czy zabiegach endoskopowych.
Planowanie interwencji pielęgniarskich wobec pacjenta, w sytuacji wystąpienia powikłań po badaniach, czy zabiegach endoskopowych.
PRAKTYKA ZAWODOWA
Standardowe wyposażenie pracowni endoskopowej, ogólna budowa i zastosowanie sprzętu endoskopowego.

Klasyfikacja akcesoriów endoskopowych ze względu na rodzaj zabiegów i ryzyko przeniesienia infekcji oraz zasady czyszczenia, dezynfekcji i sterylizacji sprzętu endoskopowego.
Organizacja stanowiska pracy zgodnie z zasadami oraz przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz minimalizowanie negatywnego wpływu czynników ryzyka w pracowni endoskopowej.
Procedury postępowania w przypadku przeprowadzanych badań oraz zabiegów endoskopowych, w tym procedura postępowania z materiałem pobieranym do badań podczas endoskopii.
Monitorowanie stanu ogólnego pacjenta w czasie przeprowadzanych procedur endoskopowych.
Prowadzenie dokumentacji dotyczącej przygotowania pacjenta do endoskopii oraz opieki po badaniu i/lub zabiegu endoskopowym

3.4 Metody dydaktyczne

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

Metoda dydaktyczna	Forma zajęć
Wykład z prezentacją multimedialną	W
Dyskusja dydaktyczna	Ćw., PZ
Ćwiczenia w grupach	Ćw.
Interpretacja tekstów źródłowych	W; Ćw, PZ
Próba pracy	PZ
Studium przypadków	Ćw.; PZ
Zadanie praktyczne	PZ
Realizacja procedur	PZ
Instruktaż	PZ

W- wykład, Ćw. – ćwiczenia audytoryjne, Ćw./MCSM – ćwiczenia laboratoryjne w Monoprofilowym Centrum Symulacji Medycznej, PZ – praktyka zawodowa

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw., ...)
B.W8; B.W9; B.W10	EGZAMIN– TEST PISEMNY	W
B.U8; B.U9; B.U10	KOLOKWIMUM ZALICZENIOWE – TEST PISEMNY EGZAMIN– TEST PISEMNY	Ćw.

B.U8; B.U9; B.U10, K.05	ZADANIE PRAKTYCZNE PRÓBA PRACY – STUDIUM PRZYPADKU W WARUNKACH RZECZYWISTYCH REALIZACJA PROCEDUR OBSERWACJA PRACY I POSTAWY STUDENTA	PZ
----------------------------	---	----

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie zaliczeń, zgodnie z podanymi kryteriami, z poszczególnych form zajęć dydaktycznych, realizowanych w ramach przedmiotu, a w szczególności uzyskanie zaliczenia przypisanych efektów uczenia się.

Wykład - zaliczenie

- Obecność na zajęciach 100% [wg. listy obecności]
- Egzamin

Ćwiczenia audytoryjne – zaliczenie z oceną - średnia ważona: ocena z zaliczenia efektów uczenia się (80%), ocena z bieżącego przygotowania się do zajęć (10%), ocena z aktywności studenta (10%)

- Obecność na ćwiczeniach 100% [wg. listy obecności],
- Ocena ciągła:
- bieżące przygotowanie do zajęć, w tym wiedza i umiejętności obejmujące tzw. „wymagania wstępne do przedmiotu”,
- aktywność studenta w trakcie zajęć: udział w dyskusji, udział w planowaniu opieki pielęgniarskiej oraz wnioskowaniu na podstawie opisu przypadku - próba pracy
- kryteria oceny ciągłej:
  - za merytorycznie poprawną i konstruktywną aktywność na zajęciach lub/i wykazanie się przygotowaniem do bieżących zajęć student, na każdym zajęciu ćwiczeniowym będzie gromadził tzw. aktywności w postaci „+” . Każdy „+” = 1 pkt. Zebrane punkty zostaną sklasyfikowane i przeliczone na oceny, w następujący sposób:

Bieżące przygotowanie do zajęć	Aktywność w trakcie zajęć
_0 pkt. – 2,0,	_0 pkt. – 2,0,
_1 pkt. – 3,0,	_1 pkt. – 3,0,
_2 pkt. – 3,5,	_2 pkt. – 3,5,
_3 pkt. – 4,0,	_3 pkt. – 4,0,
_4 pkt. - 4,5,	_4 pkt. - 4,5,
_≥5 pkt. – 5,0	_≥5 pkt. – 5,0

- Uzyskanie zaliczenia z przypisanych efektów uczenia się w zakresie umiejętności:
- Forma pisemna – test wiedzy jednokrotnego wyboru
- Liczba pytań na każdy efekt uczenia się – 5
- Czas przewidziany na udzielenie odpowiedzi 15 min (1 min. na każde pytanie)
- Punktacja- za każde pytanie student może uzyskać następującą ilość punktów:
  - udzielenie poprawnej odpowiedzi – 1 pkt.
  - udzielenie błędnej odpowiedzi – 0 pkt.
- Kryterium uzyskania zaliczenia z poszczególnych efektów uczenia się:
  - uzyskanie min. 3 pkt. tj.60% pozytywnych odpowiedzi na poszczególne pytania weryfikujące znajomość danego efektu kształcenia.
- Kryterium uzyskania oceny z całości weryfikowanych efektów uczenia się, pod warunkiem uzyskania przez studenta zaliczenia poszczególnych efektów uczenia się::
  - maksymalna ilość pkt. – 15 ; - minimalna ilość pkt. - 9

Zakres ocen:

- _5,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 93-100%
- _4,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 85-92%
- _4,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 77-84%
- _3,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 69-76%
- _3,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 60%-68%
- _2,0 – student zaliczył efekty uczenia się poniżej 60%

Praktyki zawodowe - zaliczenie z oceną

- Obecność na praktykach zawodowych 100% [wg. listy obecności],
- Uzyskanie zaliczenia z przypisanych efektów uczenia się, zgodnie kryteriami zawartymi w Karcie Monitorowania Kształcenia Praktycznego Kierunek Pielęgniarstwo studia stacjonarne i niestacjonarne II stopnia, dla cyklu kształcenia 2020/2021 – 2021/2022.

Egzamin końcowy – ocena

- **Warunki dopuszczenia do egzaminu:**

- Uzyskanie pozytywnego zaliczenia z wykładów, ćwiczeń audytoryjnych oraz praktyk zawodowych.

- **Kryteria egzaminu końcowego:**

- Uzyskanie zaliczenia z przypisanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności:

- Forma pisemna – test wiedzy jedno lub/ i wielokrotnego wyboru

- Liczba pytań na każdy efekt uczenia się – 10

- Czas przewidziany na udzielenie odpowiedzi 60 min (1 min. na każde pytanie)

- Punktacja- za każde pytanie student może uzyskać następującą ilość punktów:

- * W odniesieniu do pytań jednokrotnego wyboru:

- udzielenie poprawnej odpowiedzi – 2 pkt.

- udzielenie niepoprawnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi na dane pytanie – 0 pkt.

- * w odniesieniu do pytań wielokrotnego wyboru:

- udzielenie poprawnej, kompletnej odpowiedzi (uwzględniając przyjętą ilość poprawnych odpowiedzi w danym pytaniu - wielokrotność), bez zaznaczenia odpowiedzi

- niepoprawnej – 2 pkt.

- udzielenie poprawnej, ale niekompletnej odpowiedzi (uwzględniając przyjętą ilość

- poprawnych odpowiedzi w danym pytaniu - wielokrotność), bez zaznaczenia odpowiedzi

- niepoprawnej – 1 pkt.

- udzielenie odpowiedzi mieszanej tj. częściowo poprawnej, jak i częściowo niepoprawnej (uwzględniając przyjętą ilość poprawnych odpowiedzi w danym pytaniu - wielokrotność) –

- 0 pkt.

- udzielenie odpowiedzi niepoprawnych (uwzględniając przyjętą ilość poprawnych

- odpowiedzi w danym pytaniu - wielokrotność) – 0 pkt.

- Kryterium uzyskania zaliczenia z poszczególnych efektów uczenia się:

- uzyskanie min. 12 pkt. tj. 60% pozytywnych odpowiedzi na poszczególne pytania

- weryfikujące znajomość danego efektu kształcenia.

- Kryterium uzyskania oceny z całości weryfikowanych efektów uczenia się, pod warunkiem

- uzyskania przez studenta zaliczenia poszczególnych efektów uczenia się::

- maksymalna ilość pkt. = 120; - minimalna ilość pkt. = 72

- Zakres ocen:

- _5,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 93-100%

- _4,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 85-92%
- _4,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 77-84%
- _3,5 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 69-76%
- _3,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 60%-68%
- _2,0 – student zaliczył efekty uczenia się na poziomie 0%-59%

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
GODZINY KONTAKTOWE	65
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów:	
ZAJĘCIA TEORETYCZNE (WYKŁADY, ĆWICZENIA)	25
PRAKTYKA ZAWODOWA	40
Godziny kontaktowe poza harmonogramem studiów (udział w konsultacjach, zaliczeniach, egzaminie)	
UDZIAŁ W KONSULTACJACH	5
UDZIAŁ W ZALICZENIACH, EGZAMINIE	5
GODZINY NIEKONTAKTOWE	25
GODZINY NIEKONTAKTOWE – PRACA WŁASNA STUDENTA (PRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ, NAPISANIE REFERATU, PRZYGOTOWANIE DO ZALICZEŃ, EGZAMINU)	25
SUMA GODZIN	100
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4 PKT

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	40
zasady i formy odbywania praktyk	<p>Student ma obowiązek odbycia i zaliczenia wszystkich praktyk. Podstawą organizowania kształcenia praktycznego dla studenta jest umowa/ porozumienie pomiędzy Rektorem Uczelni a Dyrektorem Zakładu Pracy.</p> <p>Przebieg realizacji praktyk podlega udokumentowaniu.</p> <p>Nadzór nad przebiegiem realizacji kształcenia praktycznego sprawuje koordynator praktyk.</p>

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Jerome D. Waye, Zdeněk Mařatka, José Ramón Armengol Miró (red.) Dąbrowski A. (red. wydania polskiego): Endoskopia przewodu pokarmowego: terminologia, definicje i klasyfikacje w opisie badań diagnostycznych i terapeutycznych z ujednoliconym systemem raportowania. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2018.
2. Greenberger N.J. (red.): Gastroenterologia, hepatologia i endoskopia. T. 1 i 2. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2013.
3. Mike B. Siroky, Robert D. Oates, Richard K. Babayan ; [red. nauk. wyd. pol. Krzysztof Bar ; tł. Jacek Zbigniew Kiś et al.]: Podręcznik urologii: diagnostyka i leczenie. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2006.

Literatura uzupełniająca:

1. Mařatka Z. (red.), [tłum. Budzyńska A.]: Endoskopia przewodu pokarmowego: diagnostyka różnicowa. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2005.
2. Noszczyk W. Chirurgia: Repetytorium/ aktualizacja wydania Andrzej Wysocki. - wyd. 2 uaktual. –Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2019.
3. Noszczyk W. (red.): Chirurgia . Tom 1 i 2. PZWL, Warszawa 2018.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej